

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
TUZLANSKI KANTON
OPĆINSKI SUD U TUZLI
Broj: 32 0 P 396111 21 P
Tuzla, 05.08.2022. godine**

Općinski sud u Tuzli, sudija Šejla Ćatić, u pravnoj stvari tužiteljice J.I., kći M., iz Tuzle, ..., koju zastupa punomoćnik Haris H. Salkanović, advokat iz Živinica, Maršala Tita broj 2, protiv tuženog Federalni zavod PIO/MIO Mostar, KAS Tuzla, ul. ... , Tuzla, kojeg zastupa direktor kao zakonski zastupnik, i punomoćnici I.P. i A.P.N., radnici tuženog, radi naknade, v. sp. 23.880,00 KM, nakon održane glavne, usmene i javne rasprave, zaključene dana 18.07.2022. godine u prisustvu punomoćnika tužiteljice i punomoćnika tuženog A.P.N., dana 05.08.2022. godine donio je

P R E S U D U

I

Obavezuje se tuženi da isplati tužiteljici na ime štete zbog povrede na radu od 21.11.2019. godine i to:

- na ime naknade nematerijalne štete:
 - za pretrpljene duševne bolove zbog umanjnja životne aktivnosti iznos od 19.700,00 KM,
 - za pretrpljene fizičke bolove iznos od 3.920,00 KM,
 - za pretrpljeni strah iznos od 2.970,00 KM,
 - za pretrpljene duševne bolove zbog naruženosti iznos od 3.000,00 KM, a sve sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana 18.02.2021. godine pa do isplate,
- na ime naknade materijalne štete:
 - za tuđu pomoć i njegu koja joj je tužiteljici bila potrebna u vrijeme nepokretnosti zbog povreda iznos od 443,50 KM
 - za troškove kupovine lijekova iznos od 461,30 KM,sve sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana 18.02.2021. godine pa do isplate.

II

Obavezuje se tuženi da tužiteljici nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 4.030,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana 05.08.2022. godine kao dana presuđenja, pa do isplate, a sve ovo u roku od 30 dana od dana donošenja presude.

Odbija se tužiteljica sa zahtjevom za naknadu troškova postupka preko dosuđenog do potraživanog iznosa kao neosnovanim.

Odbija se tuženi u cjelosti sa zahtjevom za naknadu troškova postupka kao neosnovanim.

O b r a z l o ž e n j e

Tužiteljica je putem punomoćnika ovom sudu dana 18.02.2021. godine, podnijela tužbu protiv tuženog radi naknade štete zbog povrede na radu. U tužbi se navodi da je tužiteljica dana 21.11.2019. godine doživjela povredu na radu na radnom mjestu, i to na način što je V.Đ., sin S., iz T., izvršio fizički napad na nju iz neopravdanih razloga i tom prilikom joj čekićem zadao više tjelesnih povreda. Povrede su bile teške i lake tjelesne ozljede u predjelu lobanjskog dijela glave i obje ruke (podlaktice i šake)

i to šest razderno nagnječnih rana tjemenno-potiljačnog dijela glave, utisnuti prelom desne tjemene kosti (bez oštećenja tvrde moždane ovojnice), brojni krvni podlivi kože obje ruke i to unutrašnje strane desne podlaktice, predjela desnog ručnog zgloba, palca i nadlanice desne šake, kao i lijeve podlaktice uz izražene "uboje" ili natučenja i krvne podlive nadlanske strane lijeve šake i prstiju lijeve šake, prelom srednjeg članka srednjeg prsta lijeve šake i prelom III kosti doručja lijeve šake, što sve ima karakter teške tjelesne ozljede. Dalje se navodi kako je V.Đ. presudom Kantonalnog suda u Tuzli broj 03 K 019762 20 K od 08.06.2020. godine oglašen krivim za navedeno krivično djelo i osuđen na kaznu zatvora od dvije godine. U tužbi se navodi kako je tužiteljica zbog zadobivenih povreda pretrpila nematerijalnu štetu koja se ogleda u pretrpljenim duševnim bolovima zbog umanjenja životne aktivnosti, zatim pretrpljenih fizičkih bolova, pretrpljenog straha, duševnih bolova zbog naruženosti, tuđe pomoći i njege za vrijeme dok je bila nepokretna kao i troškova za lijekove. Kako su navedene povrede tužiteljice nastale na radnom mjestu za vrijeme obavljanja radnog zadatka, što se vidi iz prijave o nesreći na poslu kao i krivične presude, tužiteljica smatra da je tuženi odgovoran za nastalu štetu po principu objektivne odgovornosti u skladu sa članom 93. Zakona o radu FBiH i odredaba ZOO-a član 154., 173., 174., 185. i 200. Shodno navedenom, tužiteljica predlaže sudu da usvoji tužbeni zahtjev i obaveže tuženog da tužiteljici na ime štete zbog povrede na radu od 21.11.2019. godine isplati na ime nematerijalne štete za pretrpljene duševne bolove zbog umanjenja životne aktivnosti iznos od 11.500,00 KM, za pretrpljene fizičke bolove iznos od 3.500,00 KM, za pretrpljeni strah iznos od 2.800,00 KM, za pretrpljene duševne bolove zbog naruženosti iznos od 2.500,00 KM, na ime materijalne štete za tuđu pomoć i njegu koja joj je bila potrebna u vrijeme nepokretnosti zbog povreda iznos od 400,00 KM te za troškove kupovine lijekova iznos od 3.180,00 KM, sve sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana podnošenja tužbe pa do isplate. Tužiteljica je potraživala i troškove postupka sa zakonskom zateznom kamatom od dana presuđenja.

U odgovoru na tužbu od 15.04.2021. godine tuženi u cijelosti osporava tužbeni zahtjev tužiteljice. Navodi kako tužiteljica temelji tužbu na odredbama člana 93. Zakona o radu FBiH kojom je propisano da je poslodavac dužan nadoknaditi štetu radniku koju je poslodavac uzrokovao radniku povredom njegovih prava iz radnog odnosa, a što prema tvrdnjama tuženog nije slučaj u konkretnom predmetu. Tuženi dalje navodi da je presudom Kantonalnog suda u Tuzli broj 03 K 019762 20 K od 08.06.2020. godine utvrđeno da je optuženi V.Đ oglašen krivim za krivično djelo iz člana 166. stav 1. u vezi sa članom 28. Krivičnog zakona FBiH, te da je parnični sud vezan za utvrđenu krivičnu odgovornost u krivičnom postupku, pa tuženi ističe prigovor nedostatka pasivne legitimacije, jer je prema utvrđenoj odgovornosti štetu skrivio osuđeni. Nadalje tuženi ističe kako tužiteljica tužbu temelji i na odredbama članova 154., 173., 174. ZOO kojima se propisuje objektivna odgovornost za štetu koja potiče od opasne stvari ili opasne djelatnosti, dok tuženi nije imalac opasne stvari a ne bavi se ni opasnom djelatnošću, te da je uzrok štete izvan odgovornosti tuženog a što je utvrđeno u krivičnom postupku. Tuženi nespornim smatra navode da je povreda tužiteljice nastala na radnom mjestu za vrijeme obavljanja radnog zadatka, ali da je šteta nastala bez krivice tuženog, zbog čega ne postoje osnovi odgovornosti za tuženog za nastanak štetne radnje. Zbog svega navedenog tuženi predlaže sudu da tužbeni zahtjev tužiteljice odbije kao neosnovan.

Tužiteljica je tokom postupka ostala kod tužbe i tužbenog zahtjeva, preinačavajući ga u skladu sa provedenim vještačenjima na način kako je navedeno u izreci presude. Navode iz odgovora na tužbu cijenio je kao neosnovane.

Tuženi je tokom postupka ostao u cijelosti kod odgovora na tužbu te je istakao da je osnov odgovornosti utvrđena krivična odgovornost trećeg lica koji nije radnik tuženog te je ostao kod prigovora nedostatka pasivne legitimacije na strani tuženog. Ističe i

prigovor nenadležnosti suda za rješavanje o pravu na tuđu njegu i pomoć obzirom da se isto rješava u upravnom postupku pred Centrom za socijalni rad.

U toku dokaznog postupka na glavnoj raspravi, provedeni su dokazi uvidom i čitanjem u: Prijava nesreće povrede na poslu od 29.11.2019. godine, pravosnažna krivična presuda Kantonalnog suda u Tuzli broj 03 0 K 019762 20 K od 08.06.2020., otpusno pismo, Klinika za neurologiju sa datumom prijema 22.09.2020., otpust 28.09.2020., specijalistički nalaza Klinika za neurologiju od 10.06.2020., 01.09.2020., 06.08.2020., 30.07.2020., otpusno pismo Klinika za neurohirurgiju odjeljenje za kranijalnu neuro hirurgiju sa datumom prijema 21.11.2019., otpust 28.11.2019., otpusno pismo iste Klinike sa datumom prijema 17.07.2020. datum otpusta 22.07.2020., specijalistički nalaz Klinike za psihijatriju od 10.02.2020., 10.01.2020., 11.12.2019., specijalistički nalaz JZNU Dom zdravlja Dr. Mustafa Šehović Centar za fizikalnu od 03.02.2020., i 04.03.2020., nalaz i mišljenje psihologa JZNU Dom zdravlja Dr. Mustafa Šehović Centar za mentalno zdravlje od 13.01.2020., specijalistički nalaza Klinike za ortopediju i traumatologiju od 30.12.2019., specijalistički nalaz Klinike za neurohirurgiju od 02.11.2019., nalaz i mišljenje specijaliste odjeljenje za interne bolesti od 12.06.2020., nalaz ordinacija „Medica“ interniste reumatologa od 14.07.2020., nalaz i mišljenje JZNU DR Mustafa Šehović Centar za plućne bolesti od 12.06.2020., specijalistički nalaz Klinike za neurologiju od 09.12.2020., specijalistički nalaz Klinike za ortopediju i traumatologiju od 20.01.2020., specijalistički nalaz Klinike za neurologiju od 09.12.2020., specijalistički nalaz Klinike za neurohirurgiju od 30.09.2020., 08.01.2020., specijalistički nalaz Klinike za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju od 27.01.2020., upute prvostepenoj ljekarskoj komisiji sa nalazom, ocjenom i mišljenjem iste komisije br. Protokloa 6860/2020, 1307/20, 676/20, izvještaj o privremenoj sprječenosti za rad od 05.10.2020., sa datumom bolovanja od 22.09.2020 i dalje, nalaz i ocjena JZNU Dom zdravlja Dr. Mustafa Šehović od 05.10.2020., izvještaj o privremenoj sprječenosti za rad sa datumom bolovanja od 17.07. od 21.09.2020., fiskalni račun od 09.02.2021. na iznos od 212,40 KM, izvod i medicinske dokumentacije od 03.03.2021., uplatnica na iznos 10,00 KM, od 04.03.2021., fiskalni račun od 15.03.2021. na iznos od 220,70 KM, fiskalni račun od 05.03.2021. na iznos od 28,00 KM, izvod i medicinske dokumentacije od 03.03.2021., pravosnažna krivična presuda Kantonalnog suda u Tuzli broj 03 0 K 019762 20 K od 08.06.2020., polisa Sarajevo osiguranja br. 111403587 sa početkom osiguranja 09.03.2019. do 09.03.2020., saslušani su tužiteljica J.I. u svojstvu parnične stranke i svjedok F.K., te je provedeno vještačenje po vještaku ekonomske struke Aidi Jusufović po nalazu i mišljenju od 09.05.2022. godine, vještačenje po vještaku medicinske struke Murisu Tanoviću po nalazu i mišljenju od 24.01.2022. godine i vještačenje po vještaku neuropsihijatru Kasimu Brigiću po nalazu i mišljenju od 03.06.2022. godine.

Nakon ocjene provedenih dokaza, cijeneći sve dokaze pojedinačno i njihovoj međusobnoj povezanosti a u skladu sa članom 8 Zakona o parničnom postupku F BiH (Sl. novine FBiH 537/3, 73/05, 19/06 i 98/15-ZPP) utvrđeno je sljedeće:

Među strankama nije sporno da je tužiteljica u vrijeme štetnog događaja bila uposlenik tuženog te da je za vrijeme radnog vremena povrijeđena od strane stranke, odnosno lica koje je pravosnažno osuđeno za nanošenje teških tjelesnih povreda tužiteljici. Spor an je osnov tužbenog zahtjeva jer tuženi smatra da nije pasivno legitimisana strana u postupku jer je pravosnažnom presudom utvrđena krivična odgovornost drugog lica čime je vezan i parnični sud, zatim da ne postoji ni nadležnost suda za odlučivanje o zahtjevu tužiteljice za naknadu troškova liječenja i tuđe njege jer je to predmet raspravljanja u upravnom sporu. Sporna je i visina tužbenog zahtjeva, kao i da li je djelatnost tuženog, kao i posao koji je tužiteljica u trenutku povrijeđivanja obavljala, opasna djelatnost.

Iz Nalaza i mišljenja vještaka ortopeda Murisa Tanovića od 24.01.2022. godine proizilazi da je vještak na temelju relevantnih podataka utvrdio da je tužiteljica kritičnog događaja zadobila ozljede u vidu višekomadnog impresivnog prijeloma tjemene kosti desne strane lobanje, prijeloma III kosti doručja lijeve šake, prijeloma srednjeg članka III prsta lijeve šake, prijeloma gornjeg i donjeg članka palca lijeve šake i prijeloma donjeg članka palca desne šake, a da sveukupno ozljeđivanje tužiteljice ima obilježje teške tjelesne ozljede. Vještak nalazi da je kao posljedica pretrpljenih ozljeda kod tužiteljice došlo do nastanka trajnih štetnih posljedica i postojanja trajnog umanjenja životne aktivnosti od 25% a zbog stanja iza višekomadnog prijeloma tjemene kosti lobanje i posljedično nastalog defekta kosti lobanje odstranjenjem ulomka prelomljene kosti te otvaranja lobanje, ograničenih pokreta u zglobovima III prsta lijeve šake u jakom stepenu i zaostalog deformiteta srednjeg članka, ograničenih pokreta palca lijeve šake u srednjem stepenu, ograničenih pokreta palca desne šake u lakom stepenu te oslabljene snage obje šake izraženije lijeve te zaostalih bolova, što ima za posljedicu ograničenja u svakodnevnom životnim radnjama neovisno o specifičnosti zanimanja, a koje se ogleda u nemogućnosti nošenja, podizanja i prenošenja teškog i težeg tereta sa rukama, obavljanja bilo kakvih težih fizičkih radnji i aktivnosti sa obje šake, nemogućnost obavljanja radnji koje zahtijevaju punu koordinaciju svih prstiju šake, radnji koje zahtijevaju duge prisilne položaje glave-vrata te potrebe ulaganja jačih napora kod dužeg fizičkog rada s šakama, dužeg psihofizičkog naprezanja a kada će se javljati i povremeni bolovi u šakama, povremene glavobolje različita intenziteta kao i pri promjenama vremena, a što će realno dovoditi i do potrebe za uzimanjem lijekova za bolove i protuupalnih. Promatrajući ozljede tužiteljice, samo ozljeđivanje, vrstu i karakter ozljeda, intenziteta kliničke slike, dužinu liječenja, te sve preduzete radnje i nelagodnosti koje je imala tokom liječenja u vidu izloženosti dijagnostičkim terapijskim procedurama, Rtg i CT zračenja, ležanja u bolnicama u sveukupnom trajanju od 14 dana, imanja dva operativna zahvata u općoj anesteziji, primanja transfuzija krvi, infuzionih otopina, raznih lijekova, injekcija, previjanja rane, vađenja konaca, nošenja gipsane imobilizacije u trajanju od 39 dana na obje šake, provođenja fizikalnog liječenja, posjete ljekarima radi pregleda, vještak nalazi da je tužiteljica osjećala boli jakog intenziteta u trajanju od 6 dana, srednjeg intenziteta u trajanju od 50 dana i slabog intenziteta u trajanju od 150 dana. Vještak je također konstatovao da je ozljeđivanje tužiteljice dovelo do postojanja naruženosti u srednjem stepenu ponekad uočljivog trećima, iz razloga zaostalog ožiljka koji je prethodno opisan, i koji se nalazi na potiljačnom dijelu glave te zaostalog deformiteta III prsta lijeve šake. Vještak nalazi i da je kod tužiteljice postojala potreba za tuđom njegom i pomoći nakon izlaska iz bolnice tj. od 28.11.2019. godine pa do 30.12.2019. godine kada joj je odstranjena gipsana mobilizacija sa obje šake, a po 6 sati dnevno i ista se ogledala u potrebi pomoći pri obavljanju svakodnevne lične higijene, pomoći pri ishrani, oblačenju, svlačenju, kupanju, pomoći kod pripremanja hrane, pomoći u kućnim poslovima, kupovini svakodnevnih potrepština, pri odvođenju na kontrolne preglede a istu su mogli pružati i članovi domaćinstva, te nije bilo potrebe za stručnom medicinskom pomoći.

Vještak ortoped Muris Tanović saslušan je na ročištu za glavnu raspravu gdje je pojasnio da pri izradi nalaza i mišljenja nije uzimao u obzir niti je cijenio postojanje oboljenja kod tužiteljice pri određivanju procenta umanjenja životne aktivnosti od 25%, te se navedeni procenat odnosi isključivo na zaostale trajne štetne posljedice a koje su u direktno uzročno posljedičnoj vezi sa predmetnom povredom.

Iz Nalaza i mišljenja vještaka neuropsihijatra Kasima Brigića od 06.06.2022. godine proizilazi da je vještak na osnovu podataka iz spisa suda, medicinske dokumentacije, nalaza vještaka ortopedске struke i neposrednog pregleda i psihijatrijskog intervjua konstatovao da je tužiteljica u teškom psihotraumatičnom doživljaju na radnom mjestu dana 21.11.2019. godine doživjela teške tjelesne ozljede u vidu:

višekomadnog impresivnog prijeloma tjemene kosti desne strane lobanje, prijelom III kosti doručja lijeve šake, prijelom srednjeg članka III prsta lijeve šake, prijelom gornjeg i donjeg članka plca lijeve šake, te prijelom donjeg članka palca desne šake, koje povrede imaju karakter teške tjelesne ozljede. Vještak napominje da je tužiteljica imala od ranije dijagnosticirano teško autoimuno oboljenje ... koja je ubrzo nakon povrede poprimila pogoršanje bolesti što je uslovalo potrebu dodatnog liječenja na Klinici za neurologiju UKC Tuzla. Imajući u vidu vrstu, težinu i karakter, odnosno način na koji su nastale tjelesne povrede te strukturu ličnosti tužiteljice, vještak nalazi da je ona tom prilikom doživjela teško stanje stresa sa nizom psihičkih simptoma koji imaju karakter Akutne reakcije na težak stres i Poremećaj prilagodbe. Psihičke tegobe su proizvod i straha od postupaka dijagnostike, liječenja i prilagodbe na novonastale uslove nakon ozljeđivanja. Prema mišljenju vještaka, događaj na radnom mjestu koji je predmet ovog vještačenja, uzrokovao je psihičke smetnje kod tužiteljice koje imaju karakteristike Akutne reakcije na stress F 43.0 i simptome Poremećaj prilagodbe F 43.2. To stanje ličnog distresa i emocionalnog poremećaja dovodi do smetnji socijalnog funkcionisanja i radne aktivnosti a javlja se u stanju adaptacije na veliku životnu promjenu koja se desila tužiteljici. Dugotrajnost simptoma i pored liječenja, kako se to vidi iz medicinske psihijatrijske dokumentacije, dovela je do trajnih emocionalnih poremećaja kod tužiteljice u vidu PTSP-F 43.1 i depresivnog poremećaja koji je glavni sindrom u kliničkoj slici, psihičkog statusa kod tužiteljice. To su trajne duševne smetnje koje su uslovile i umanjeње životne aktivnosti na osnovu duševnog poremećaja a koji je uzročno posljedično vezan za navedeni psihotraumatski doživljaj na radnom mjestu. Psihičke smetnje sa strahom jakog intenziteta su trajanja 7 dana a strah sa duševnim smetnjama srednjeg intenziteta je trajanja narednih dva mjeseca odnosno 60 dana. Strah sa duševnim smetnjama slabijeg intenziteta je trajanja narednih 5 mjeseci, odnosno 150 dana. Umanjenje životne aktivnosti po osnovu trajnih duševnih poremećaja u vidu PTSP i depresivnog poremećaja je 12%. To umanjeње podrazumijeva smanjenu mogućnost suočavanja i reagovanja na iznenadne i neočekivane situacije, pa je svakodnevno funkcionisanje otežano. U takvim situacijama česte su reakcije u načinima razmišljanja, ponašanja i osjećanja, odnosno djeluju na cjelokupno funkcioniranje osobe. Kognitivne reakcije se manifestuju kroz teže snalaženje i teškoće u koncentraciji “pomučeno” razmišljanje i odlučivanje.

Vještak neuropsihijatar Kasim Brigić saslušan je i na ročištu za glavnu raspravu gdje je potvrdio da nema medicinskih razloga zbog kojih tužiteljica ne bi bila sposobna dati izjavu pred sudom, a obzirom na doživljenu traumu smatra da je za očekivati njenu pojačanu napetost i anksioznost jer je ponovno susreće sa ovim činjenicama.

Iz Nalaza i mišljenja vještaka ekonomske struke Aide Jusufović od 09.05.2022. godine proizilazi da je vještak uvidom u dokumentaciju u spisu i Opći kolektivni ugovor za teritoriju FBiH (“Sl. novine FBiH” br. 48/16), utvrdila da je tužiteljica zadobila povrede na radnom mjestu prilikom napada druge osobe dana 21.11.2019. godine. Dalje je utvrdila da je tužiteljica bila na bolničkom liječenju u periodu od 21.11.2019. godine do 28.11.2019. godine, u kojem periodu je bila pod stalnim nadzorom i negom od strane stručne osobe. Kako je prema nalazu vještaka ortopeda utvrđeno da je tužiteljici bila potrebna svakodnevna nestručna tuđa njega i pomoć u trajanju od 6 sati dnevno u period od 28.11.2019. godine do 30.12.2019. godine, vještak nalazi da naknada za nestručnu njegu i pomoć u period od 28.11.2019. godine do 30.12.2019. godine iznosi 443,50 KM. Navedenim Općim kolektivnim ugovorom propisana je najniža satnica u iznosu od 2,31 KM.

Iz iskaza svjedoka F.K., koji je zaposlenik tuženog, proizilazi da je isti u prijavi o nesreći na poslu naveden kao očevidac, ali tvrdi da on nije bio očevidac konkretnog napada, već je tada bio u kancelariji pa je zbog otvorenih vrata čuo vrisku, a kada je

izašao iz kancelariji rečeno mu je da je neko na spratu niže napao kolegicu J.I., a između ta dva sprata postoje vrata koja su zaključana, zbog čega u vrijeme napada niko nije mogao da siđe dole. Iz iskaza dalje proizilazi da je svjedok prilazeći navedenim vratima čuo neki ženski glas kako govori napadaču "ostavi ženu", i tada je otišao u drugu kancelariju po ključeve od vrata kako bi sišao dole. Kada je sišao na sprat niže, svjedok je vidio J. kako leži na podu dok napadača više nije bilo, prišao je J. i pridigao je i tada su izašle kolege i kolegice iz njene kancelarije jer se napad desio na hodniku. Svjedok je vidio da je J. bila u svjesnom stanju ali da je povrijeđena u predjelu potiljka glave, dok joj je pomoć pružila kolegica iz Zavoda zdravstvenog osiguranja doktorica A., a svjedok je tada izašao napolje i vidio kako policija privodi napadača. Nakon povratka u hodnik, J. je svjedoku ispričala kako je izašla na hodnik ispred kancelarije nakon završenog rada sa strankama kako bi zapalila cigaretu, kada joj je prišao čovjek i pitao je "da li radi J.", pa kada je ona rekla da nema J. ali ima J. i da je to ona, taj čovjek joj je rekao "ja sam došao da naplatim" i tada je izvadio čekić iz kese i počeo da je udara. Dalje proizilazi da je svjedok vidio čekić u krvavoj kesi ispred ulaza, bio je zamotan i bačen, a za vrata između spratova koja su prehodno pominjana, svjedok pojašnjava da se ista nalaze između prizemlja i prvog sprata, da se na prvom spratu nalaze kancelarije Zavoda zdravstvenog osiguranja dok su kancelarije FZ PIO na drugom spratu, i njihova vrata su zaključana jer stranke treba da dolaze na službeni ulaz, a J. je uposlenik FZ PIO i njena kancelarija je u prizemlju. Svjedok navodi da na ulazu u zgradu postoje dva obezbjeđenja jer su u pitanju dvije firme, postoji i videonadzor. Iz iskaza dalje proizilazi da se napad na J. dogodio u hodniku a ona u kancelariji ne radi sama već sa drugim kolegama, da razdaljina između glavnog ulaza u zgradu i mjesta gdje je J. povrijeđena iznosi oko 25 metara, dok postoji i ulaz pored ulaza u ZZO gdje se vrši ovjera knjižica, koji je službeni ulaz za stranke i stranke drugačije ne mogu ni ući, između kojeg ulaza i mjesta povrede je razdaljina od oko 4 metra. Svjedok navodi kako u FZ PIO radi više od tri godine za koje vrijeme nije bilo sličnih fizičkih napada, ali da se može reći da je određena vrsta nezadovoljstva i galame od strane stranaka prisutna. Svjedok dalje navodi da se J. u momentu štetnog događaja nalazila u prizemlju zgrade gdje se nalaze tri kancelarije FZ PIO i kancelarije FZO, a obzirom da je zgrada FZO i PIO spojena pretpostavlja da je prizemlje zajedničko. Svjedok dalje tvrdi da su u trenutku kada je on sišao i pružio pomoć Jasni, počeli pristizati i drugi uposlenici, a između ostalog i zaštitar, ali mu nije poznato da li je zaštitar bio prisutan i u trenutku napada. Iz iskaza dalje proizilazi da je svjedok silazeći sa stepenica sa prvog sprata, prolazeći kroz prostorije FZO otvorio vrata koja je ranije spomenuo da su inače bila zaključana, a nakon otvaranja tih vrata ima još 5 ili 6 stepenika, u dnu tog stepeništa ima klupa za stranke i to je podest stepenika, a odmah u dnu stepeništa na podestu ležala je J., tu na tom mjestu ima klupa koja je bila krvava jer je bila na klupi, i tu ju je našao odmah do stepenika prvog i klupe. Taj prostor je možda 2.5 metra sa 1 metar. Što se tiče ulaza gdje stranke ulaze, svjedok navodi se ulaz u poslovnicu za stranke nalazi preko puta šalter sale ZZO, ulazeći kroz ta vrata prolazi se neki 1,5 metar do stepenica imamo nekih 4 stepenika možda i od stepenika do vrata poslovnice gdje se predaju zahtjevi i gdje stranke dolaze ima neka 3 metra a klupa na kojoj je J. sjedila se nalazi preko puta tih vrata. Udaljenost od mjesta gdje je svjedok zatekao J. do njene kancelarije gdje radi je 3 do 4 metra, otvore se vrata pa se dalje ide do njene kancelarije. To mjesto gdje se nalazi klupa je namijenjeno za stranke za vrijeme kada je rad sa strankama, a poslije toga je koriste uposlenici i PIO i FZZO. Svjedok dalje navodi da u vrijeme kada je on došao do J. tu nije bilo zaštitara, ali je njegov kolega kada je krenulo zapomaganje izašao na glavni ulaz sa zaštitarom kako bi presreli napadača, a to mu je ispričao zaštitar i ostale kolege. Dalje navodi da se tužiteljica u momentu nesretnog događaja nalazila izvan prostorija poslovnice FZ PIO, te da između prostora za stranke i poslovnice postoje vrata koja vodi u hodnik Poslovnice Zavoda PIO a iz tog hodnika se ulazi dalje u kancelarije Zavoda PIO /MIO.

Iz iskaza tužiteljice J.I. kao parnične stranke, proizilazi da je tužiteljica kod tuženog zaposlena od 01.01.1995. godine, kao referent za izradu nacrtu prvostepenih rješenja, i taj posao je radila oko 17 godina, nakon toga je dobila premještaj za pružanje pravne pomoći gdje je radila skoro 3 do 4 godine, pa je iz zdravstvenih razloga prebačena na radno mjesto kompletator-dakle na kompletiranje predmeta, na kojem radnom mjestu je i radila kada se desila ova nesreća. Tužiteljica poslove kompletatora obavlja u zgradi koja je zajednička za PIO i ZZO, a ta zgrada se nalazi lijevo gledajući sa jednosmjerne ulice koja vodi prema gradu, dakle lijevo su prostorije – i ulaz gdje je radila a desno je dio ZZO gdje se vrši ovjera knjižica. Tužiteljica je tada radila u prizemlju, u kancelariji s njom je radila još jedna kolegica. Prilikom obavljanja svog posla imala je direktan kontakt sa klijentima, klijenti ulaze u kancelariju, a da bi se došlo do njene kancelarija ne mora se proći nikakva kontrola. Stranke ulaze na taj ulaz lijevo koji je tužiteljica već opisala, kada se uđe u ulaz jedne stepenice vode u podrum, zatim imaju tri stepenice na koje se popne pa onda ide hodnik koji je zajednički za PIO i FZ ZZO, stranke ne ulaze gore za ZZO, nego ako trebaju ZZO idu na glavni ulaz zgrade desno i tamo ulaze, u tom hodniku te fotelje su služile za njihove stranke kada čekaju povodom svojih zahtjeva, a lijevo se ide u hodnik gdje su tri kancelarije i dva wc-a službena, i stranke ulaze na ovaj ulaz koji je navela da je lijevo i stranke ne idu na glavni ulaz zgrade da bi se prijavile Fitob koji osiguravaju zgradu, a radi se o jednom čovjeku u to vrijeme koji je obezbjeđivao i tu zgradu glavnu i zgradu tuženog, a samo jedan čovjek je tada osiguravao kod tuženog ali je bila kamera koja je snimila sve što se kritičnog dana desilo. Udaljenost od ulaza lijevo do mjesta gdje se događaj desio je oko 7 metara. U to vrijeme su se zaključavala vrata od hodnika gdje su se nalazile tužiteljica i druge kolegice sa kancelarijama u 14,00 sati da bi mogli obavljati svoje druge poslove osim rada sa strankama a zaključavaju se i vrata željezna koja su vodila dalje na prvi i drugi sprat jer su stranke prolazile do direktora. U to vrijeme kritičnog događaja ta vrata koja vode do direktora su bila zaključana. Lice koje ju je napalo je poznavala od ranije, a imala je još jednom prije konflikt s njim. Radilo se o tome da je došao i pitao šta mu treba za penziju, a kada je tužiteljica pokušala da mu objasni da mu je potrebna dodatna dokumentacija jer je u radnoj knjižici vidjela dva pečata B. što je značilo da je riječ o konvenciji, rekao je „*jebem ti balijsku majku, jel ti smeta B. i na pečatu*“, a tužiteljica mu je tada rekla da ako joj ne vjeruje da može pitati preostale druge kolegice, to se desilo 2013. godine, a ovaj konkretni događaj se desio 2019. godine. Tužiteljica dalje navodi da je tada 2013. godine ustala i krenula da zove osiguranje iz Fitoba a Đ. ju je udario u glavu bokserom od čega se onesvjestila. Fitob je došao, došla je policija. Kada je dolazila savjetnik generalnog direktora N.V. iz Sarajeva tražili su da im se obezbjeđi još osiguranja ali je ista rekla da je jedan čovjek dovoljan. Dalje navodi da se događaj koji se desio kada je doživjela povredu na radu je bio dana 21.11.2019. godine 13,40 sati, tužiteljica je rekla kolegici da ide zapaliti cigaretu da bi nastavili sa poslom od 14,00 sati, a ovo iz razloga jer nije bilo više stranaka, u trenutku kada je izašla na hodniku nije bilo nikog, pa je otvorila prozor na kipu da ispuši sama, niko drugi nije izlazio, sjela je na stolicu da zapali cigaretu ali je vidjela da je neko provirio glavu, osoba je upitala da li ima tu kakva J. ili J. da radi, rekla je da ima ona J. i pitala da li može šta pomoći. Sjedila je i držala upaljač i cigaru a on je išao prema njoj, on se približio i stao naspram nje dok je sjedila, bila mu je položajem do pasa jer je sjedila i vidjela da nešto vadi, mislila je da vadi neke papire za dopunu nekog predmeta, nije imala pojma o kojoj osobi se radi. Vidjela je da vadi čekić sa odrezanom drškom, kao da je odpilio, tada je doživjela šok, uhvatio ju je za kosu i rekao joj „*jebem ti balijsku majku*“, uspjela je samo podići ruke u vis da se odbrani ali on ju je oborio na stolice i udarao je tim čekićem, pokušavala se odbraniti, polomio joj je ruke, vrištala je, nije imala snage da zove u pomoć, u jednom trenu je rekla „*dragi bože pa zar da baš ovako završim*“. Tužiteljica je dalje izjavila da je dnevno znalo dolaziti po 60 stranaka, hodnici su bili puni, a tu je zajedno sa njima

bila pravna pomoć, bilo je usko grlo zato su tražili obezbjeđenje, a jedan čovjek nije mogao sve da stigne. Što se tiče ulaznja sada na taj ulaz, sada se zaključavaju u 13,00 sati odmah ta vrata lijevo gdje se ulazi u zgradu gdje su oni, a ova željezna prema gore spratovima su otvorena non stop. Također navodi da se često dešavalo da stranke dolaze i galame, stranke su isfustrirane, dolazile su i gore direktoru i galamili a ne samo njima, a desilo se i da je jedan na spratu nogom probio zid. Tužiteljica je potvrdila da je ta jedan uposlenik osiguranja bio i za tuženog u zgradi koja je bila desno i u zgradi lijevo gdje je ona bila smještena, i u slučaju kada im je bilo potrebno osiguranje morali bi zvati telefonom da dođe taj čovjek a vremenski treba izvjestan vremenski period da dođe, a u pogledu hodnika u kojem se desio napad na nju, izjavljuje da taj dio do željeznih vrata pripada tuženom, i ne može se na drugi način osim preko tog hodnika gdje se napad desio, doći do kancelarija u kojima radi ona i kolegice iz PIO, a taj hodnik i sve druge kolegice koriste da bi došle do svojih kancelarija jer nema drugog načina, koriste ga i stranke koje dolaze do njih a vezano za svoje zahtjeve. Stranke koje ide u ZZO dolaze preko ovog hodnika samo ako pogriješe pa ih preusmjere da izađu van zgrade i uđu desno gdje se vrši ovjera. Tužiteljica je po upitu suda pojasnila da hodnik gdje se desio napad na nju čisti čistačica tuženog i do željeznih vrata gdje se ide na sprat do kancelarija direktora, da ga nikada nečisti čistačica ZZO, jer uvijek iz ZZO kažu da je to proctor tuženog te je i krv koja je ostala iza tužiteljice nakon napada čistila čistačica tuženog. Vezano za ovaj događaj tužiteljica nije podnosila zahtjev Centru za socijalni rad Tuzla za tuđu njegu i pomoć, nekad davno je podnosila vezano za svoju bolest ... i bila je na ocjeni radne sposobnosti za promjenu radnog mjesta i dobila je II kategoriju i promjenu radnog mjesta. Kao uzrok invalidnosti utvrđena joj je bolest.

Iz Presude Kantonalnog suda u Tuzli broj 03 0 K 019762 20 K od 08.06.2020. godine proizilazi da je Đ.V. zbog krivičnog djela-Ubistvo- iz člana 166. stav 1. u vezi sa članom 28. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, osuđen na kaznu zatvora u trajanju od dvije godine jer je dana 22.11.2019. godine, oko 13,20 sati, u Tuzli u ulici ..., u prizemlju zgrade FZ PIO/MIO Tuzla, došavši u prizemlje zgrade, gdje se nalaze kancelarije za pravnu pomoć, ušao u hodnik, gdje je u istom ispred kancelarije za prijem i kompletiranje zahtjeva, na stolici zatekao J.I i obratio joj se riječima: "Jesi li ti J.", na što je ista odgovorila: "Nisam, ja sam J., šta trebate", da bi joj tada rekao da je došao da naplati dug, te je sa čekićem, koji je držao umotan u pvc vrećicu, koju je cijelo vrijeme držao u ruci, iako svjestan da drugog može usmrtniti, a što je i htio, sa istim više puta J. udario u predjelu glave, a kada je Jasna pokušala da se rukama zaštiti od udaraca čekićem u glavu, pokrivajući je rukama, pri tome joj je čekićem zadao više udaraca u predjelu obje ruke, a nakon što su prisutna lica povikala da prestane sa napadom, isti je izašao iz hodnika u prizemlju, te stao ispred zgrade FZ PIO/MIO Tuzla, kojom prilikom je J. zadobila višestruke teške i lake tjelesne ozljede- brojne povrede u predjelu lobanjskog dijela glave i obje ruke (podlaktica i šaka) i to: 6 (šest) razderno-nagnječnih rana tjemenno-potiljačnog dijela glave, utisnuti prelom desne tjemenne kosti (bez oštećenja tvrde moždane ovojnice), brojne krvne podlive kože obje ruke i to unutrašnje strane desne podlaktice, predjela desnog ručnog zgloba, palca i nadlanice desne šake, kao i lijeve podlaktice, uz izražene "uboje" ili natučenja i krvne podlive nadlanske strane lijeve šake i prstiju lijeve šake, prelom donjeg članka palca desne šake, prelom gornjeg i donjeg članka palca lijeve šake, prelom srednjeg članka srednjeg prsta lijeve šake i prelom III kosti doračja lijeve šake. Navedenom presudom J.I. je upućena na parnični postupak radi ostvarivanja imovinskopravnog zahtjeva.

Iz Polise Sarajevo osiguranja broj: ... od 19.03.2019. godine proizilazi da je tuženi zaključio kolektivno osiguranje od posljedica nesretnog slučaja te kombinovano osiguranje radnika pri obavljanju i izvan obavljanja redovnog zanimanja sa rizikom

smrti usljed bolesti za svoje radnike. Kao osigurani slučajevi predviđeni su smrt usljed bolesti, smrt od nezgode, trajni invaliditet, troškovi liječenja i dnevna naknada za boravak u bolnici (bolnički dan).

Iz Prijave nesreće/povrede na poslu od 29.11.2019. godine proizilazi da je Federalni zavod PIO/MIO KAS Tuzla prijavio da je njihov zaposlenik J.I. zadobila ozljedu na redovnim poslovima na radnom mjestu koje ista obavlja puno radno vrijeme, da je povrede zadobila dana 21.11.2019. godine na mjestu obavljanja poslova, odnosno u kancelariji, dok je kao način nastanka povrede naveden napad čekićem te su nastale posljedice u vidu povreda glave i preloma kostiju obje ruke. U Prijavi je također navedeno da se slična povreda na radu desila na istom mjestu i na istom poslu, ali bez navođenja datuma te povrede.

Podvodeći utvrđeno činjenično stanje pod norme materijalnog prava, sud je našao da je tužbeni zahtjev u cijelosti osnovan.

Tokom postupka je nesporno utvrđeno da je tužiteljica J.I. dugodišnji zaposlenik tuženog Federalni zavod PIO/MIO, KAS Tuzla, gdje radi na radnom mjestu pravnikakompletatora predmeta. Također je nesporno utvrđeno da je tužiteljica dana 21.11.2019. godine napadnuta na svom radnom mjestu od strane Đ.V. na način što je isti ušao u zgradu FZ PIO/MIO Tuzla gdje se nalaze kancelarije za pravnu pomoć, te u hodniku ispred kancelarije za prijem i kompletiranje zahtjeva zatekao tužiteljicu na stolici, i nakon što joj se obratio prijetecim riječima da je došao da naplati dug, čekićem koji je bio umotan u plastičnu kesu, počeo da udara tužiteljicu po glavi a potom i po rukama kada je tužiteljica pokušala da se zaštiti, nanoseći joj višestruke teške i lake tjelesne povrede, a kako to proizilazi iz presude Kantonalnog suda u Tuzli broj 03 0 K 019762 20 K od 08.06.2020. godine. Navedenom presudom je Đ.V. pravosnažno osuđen za pokušaj krivičnog djela ubistva iz člana 166. stav 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine.

Međutim, tuženi već u odgovoru na tužbu ističe prigovor pasivne legitimacije navodeći da je pomenutom krivičnom presudom utvrđena krivična odgovornost Đ.V. za izvršeno krivično djelo i nanesene povrede tužiteljici, kojom krivičnom presudom je vezan i parnični sud, zbog čega je tužiteljica zahtjev za naknadu štete trebala usmjeriti ka osuđenom, a ne prema tuženom. Sud prigovor nedostatka pasivne legitimacije nalazi neosnovanim iz sljedećih razloga. Naime, parnični sud je u skladu sa odredbom člana 12. stav 3. Zakona o parničnom postupku FBiH (Službene novine FBiH broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15), u pogledu postojanja krivičnog djela i krivične odgovornosti učinitelja, zaista vezan pravosnažnom presudom krivičnog suda kojom se optuženi oglašava krivim. Stoga je sud, a i same stranke, našao nespornim da je u konkretnoj krivičnoj stvari utvrđena krivična odgovornost Đ.V. za izvršeno krivično djelo pokušaja ubistva i nanesene teške tjelesne povrede tužiteljici. No, s druge strane, sud ukazuje na činjenicu da za ovaj štetni događaj postoji i građanska odgovornost koja je šira od krivične, i ista podrazumijeva odgovornost i drugih lica, a koja je i predmet raspravljanja ovog parničnog postupka, pored samog odštetnog zahtjeva. Posmatrajući činjenice predmetnog štetnog događaja, sa sigurnošću se može utvrditi da se isti dogodio u prizemlju zgrade tuženog, u hodniku gdje se nalaze kancelarije za pravnu pomoć, i to ispred kancelarije za prijem i kompletiranje zahtjeva, a što proizilazi iz činjeničnog opisa pravosnažne krivične presude. Tokom postupka su tužiteljica J.I. i svjedok F.K., također jasno i precizno locirali i opisali mjesto događaja, koje su označili kao hodnik ispred kancelarije u kojoj je tužiteljica radila zajedno sa drugim kolegama, koji hodnik pripada zgradi tuženog, unatoč pokušajima tuženog da navedeni prostor prikaže kao zajednički prostor FZ PIO/MIO i Zavoda za zdravstveno osiguranje, na koji način se tuženi selektivno koristi pravosnažnom krivičnom presudom, jer se u jednom dijelu poziva na vezanost parničnog suda utvrđenom krivičnom odgovornošću osuđenog, dok s

druge strane, u potpunosti zanemaruje činjenični opis krivične presude, u kojem je detaljno opisano da se štetni događaj desio u prostorijama tuženog.

Tužiteljica je tokom postupka svjedočila da je predmetnog dana obavljala redovne poslove svog radnog mjesta, te da je u trenutku napada izašla u hodnik ispred kancelarije kako bi zapalila cigaretu. S obzirom da se štetni događaj desio oko 13,20 sati, što ponovno proizilazi iz činjeničnog opisa krivične presude, to je jasno da se isti desio u toku redovnog radnog vremena tužiteljice. Da je zaista tako, proizilazi i iz Prijave nesreće/povrede na poslu od 29.11.2019. godine u kojoj stoji da je tužiteljica J.I. zadobila ozljedu na redovnim poslovima na radnom mjestu koje ista obavlja puno radno vrijeme, te da je ozljedu zadobila na mjestu obavljanja svojih poslova, odnosno u kancelariji. Nakon ovako sagledanih činjenica, vraćajući se na pojam i obim građanske odgovornosti, to jasno proizilazi da u konkretnom slučaju postoji odgovornost tuženog kao poslodavca za štetu koja je tužiteljici nastala na radnom mjestu kod tuženog.

S obzirom na prethodno navedeno, na predmetni štetni događaj se primjenjuje odredba člana 93. stav 1. Zakona o radu FBiH (Službene novine Federacije BiH broj 49/99, 32/00 i 29/03) kojom je propisano da ako radnik pretrpi štetu na radu ili u vezi sa radom, poslodavac je dužan radniku naknaditi štetu po općim propisima obligacionog prava. Primjenjujući opšta načela o odgovornosti za štetu sadržana u odredbama Zakona o obligacionim odnosima o odgovornosti za štetu i o popravljajući štete, dolazi se do zaključka da će poslodavac odgovarati za štetu ili prema kriteriju krivnje (član 154. stav 1. u vezi sa članom 158. ZOO-a) ili prema kriteriju uzročnosti (član 154. stav 2 i 3. u vezi sa članom 173. i 174. ZOO-a).

Kada je riječ o kriteriju uzročnosti, poslodavac odgovara po osnovu objektivne odgovornosti bez obzira na krivnju, jer je zakonom određena pretpostavka uzročnosti. Tačnije, odredba člana 173. ZOO propisuje da šteta koja je nastala u vezi sa opasnom stvari, odnosno opasnom djelatnošću, smatra se da potiče od te stvari, odnosno djelatnosti, izuzev ako se dokaže da one nisu bile uzrok štete. Pritom, za štetu odgovara imalac opasne stvari, odnosno lice koje se bavi opasnom djelatnošću shodno odredbi člana 174. ZOO, dok se vlasnik opasne stvari, a što se odnosi i na opasnu djelatnost, može osloboditi odgovornosti ako dokaže da je šteta nastala isključivo radnjom oštećenika ili trećeg lica, koju on nije mogao predvidjeti i čije posljedice nije mogao izbjeći ili otkloniti. Iz navedenog slijedi da do oslobođenja od odgovornosti lica koje obavlja opasnu djelatnost može doći samo ukoliko to lice dokaže da štetnu radnju nije moglo predvidjeti i da posljedice nije moglo izbjeći, kako je to propisano odredbom člana 177. stav 2. ZOO. ZOO niti jednom zakonskom odredbom ne definiše šta se to ima smatrati opasnom stvari ili djelatnosti, već su te pojmove iskristalisali pravna teorija i sudska praksa. Tako se opasnom djelatnošću u smislu člana 173. ZOO mogu smatrati samo one djelatnosti kod kojih opasnost nije svakodnevna, obična, prosječna. To je povećana opasnost jer je veća od obične, svakodnevne i prosječne opasnosti iz osnova obavljanja djelatnosti. Određena djelatnost se može smatrati djelatnošću sa povećanom opasnošću, kada zbog njenog redovnog vršenja može biti ugrožen život i zdravlje ljudi, i njihova imovina. Za štetu izazvanu opasnom djelatnošću, odnosno opasnom stvari, odgovornost se zasniva na stvorenom riziku, a ne na krivici. Da bi oštećeni ostvario pravo na naknadu štete dovoljno je da dokaže da je pretrpio štetu i da ona potiče od opasne djelatnosti ili od opasne stvari.

Kako je provedenim dokazima utvrđeno da štetni događaj u kojem je tužiteljica zadobila povrede predstavlja povredu na radu, to je sud prigovor nedostatka pasivne legitimacije na strani tuženog odbio kao neosnovan, te nije prihvatio navode tuženog da na njegovoj strani ne postoji odgovornost za naknadu štete tužiteljici, jer je šteta prouzrokovana radnjama trećeg lica, odnosno Đ.V., čija je krivična odgovornost utvrđena pravosnažnom krivičnom presudom. Pritom, tuženi nije iznio bilo kakve činjenice, niti ponudio dokaze kojima bi doveo u pitanje osnovanost tužbenog

zahtjeva tužiteljice, odnosno kojima bi ukazao na postojanje razloga za njegovo potpuno ili djelimično oslobađanje od odgovornosti za štetu u smislu odredbi člana 177. ZOO, osim pokušaja da se prikaže kako je štetni događaj nastao van prostorija tuženog, a kako je to već prethodno elaborirano. Tuženi tako ničim nije uspio osporiti iskaz tužiteljice J.I. koja je detaljno opisala stanje i događaje na njenom radnom mjestu i prije samog šetnog događaja. Iz njenog iskaza proizilazi da tužiteljica pri obavljanju svog posla ima direktan kontakt sa strankama koje joj ulaze u kancelariju, dok ne postoji nikakva kontrola prije samog ulaska u kancelariju, zatim da je obezbjeđenje čitave zgrade u kojoj se nalaze prostorije FZ PIO/MIO i ZZO vršio samo jedan zaštitar, da stranke često dolaze isfrustrirane i galame, te da je jednom prilikom stranka nogom probila zid. Vezano za zaštitara, tužiteljica je također navela da u slučaju potrebe za osiguranjem, moraju nazvati telefonom da bi zaštitar došao, te da je potreban izvjesni period dok bi isti došao. Da je tužiteljica zaista bila u ozbiljnoj opasnosti na radnom mjestu na kojem je radila, proizilazi iz činjenice da je sa Đ.V. već prethodno imala sličan prilično neprijatan događaj. Naime, 2013. godine Đ. je napao tužiteljicu jer ista nije mogla postupiti po njegovom zahtjevu usljed nedostatka određene dokumentacije, koja je zbog prijetjećeg ponašanja istog krenula da pozove zaštitara, ali ju je Đ. udario zatvorenom pesnicom u glavu te se tužiteljica onesvjestila. Zbog navedene situacije tužiteljica se obratila savjetniku generalnog direktora N.V., tražeći da im se obezbijedi još osiguranja, ali joj je ista rekla da je jedan čovjek dovoljan. Dakle, i u trenutku dešavanja predmetnog šetnog događaja, na osiguranju čitave zgrade je radio samo jedan zaštitar, koji se i prema izjavi svjedoka F.K. nalazio na prizemlju. Isti je također potvrdio da u vrijeme kada je on pružio pomoć tužiteljici, tu nije bio prisutan zaštitar, nego je tek kasnije stigao kako su i drugi ljudi pristizali.

Tužiteljica je, dakle, prilikom napada Đ.V. čekićem na nju, obavljala svoje redovne poslove pravnika u kancelariji za kompletiranje zahtjeva, te je u trenutku samog napada koristila kraću pauzu za odmor kako bi zapalila cigaretu, a sve to u hodniku ispred njene kancelarije u zgradi tuženog, zbog čega se ovo ima smatrati povredom na radu. Po prirodi posla, te shodno iskustvu tužiteljice koje ima kao dugogodišnji uposlenik tuženog, ista je pri obavljanju posla nužno izložena riziku nastanka štete, jer je u stalnom neposrednom kontaktu sa strankama po čijim zahtjevima postupa, koji zahtjevi su uglavnom egzistencijalne prirode, zbog čega se često javlja nezadovoljstvo, isfrustriranost, i nasilno ponašanje stranaka, na koji način joj ta lica mogu prouzrokovati štetu, što se i dogodilo u konkretnom slučaju. Ovakva mogućnost nastanka štete predstavlja profesionalni rizik ove vrste zanimanja, koju ne snosi zaposlenik već poslodavac. Upravo zato se protivpravni postupak nanošenja teških tjelesnih povreda od strane Đ.V. tužiteljici, ne smatra radnjom trećeg lica u smislu člana 177. stav 2. ZOO, u vezi s kojom bi tuženi bio oslobođen od odgovornosti za štetu tužiteljici. Tuženi se u svakom slučaju ne može osloboditi odgovornosti u konkretnom slučaju, jer je znao za postojanje povećane opasnosti za uposlenike koji rade sa strankama, a posebno u odnosu na tužiteljicu koja je već prethodno doživjela napad od strane istog lica, koji uprkos zahtjevima uposlenika za dodatnom zaštitom, nije obezbijedio istu, već je naprotiv smatrao da je jedan zaštitar za cijelu zgradu dovoljan. Dakle u situaciji kada je tuženi propustio da obezbijedi dužnu zaštitu, kako tužiteljici tako i ostalim uposlenicima, jer nije isključena mogućnost ponavljanja sličnog događaja u odnosu na druge uposlenike, u takvim uslovima rad zaposlenika dobija karakter opasne djelatnosti, pa se tuženi ne može osloboditi odgovornosti za štetu koja je prouzrokovana tužiteljici, te se može izvesti zaključak da je tuženi svjesno stvorio dodatni rizik za tužiteljicu i ostale uposlenike. Ovakvo pravno shvatanje proizilazi i iz odluke Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 32 0 P 018161 19 Rev 2 od 01.10.2019. godine. Za odgovornost tuženog je značajno i to što je radnja koju je izvršio Đ.V. povezana i sa obavljanjem poslova od strane tužiteljice a koje poslove ista obavlja kod tuženog.

U svakom slučaju, tuženi bi odgovarao i prema opštim načelima o odgovornosti, na osnovu kojih je onaj ko drugome prouzrokuje štetu dužan i naknaditi je, ukoliko ne dokaže da je šteta nastala bez njegove krivice, a shodno članu 154. stav 1. ZOO, s tim da krivica postoji kada je šteta prouzrokovana namjerno ili nepažnjom što je propisano u članu 158. ZOO. Kako je šteta za tužiteljicu nastala na radnom mjestu a tuženi nije dokazao da je šteta nastala bez njegove krivice, već da, naprotiv, postoji ozbiljan propust na strani tuženog u pogledu sigurnosti tužiteljice i ostalih uposlenika, to povlači odgovornost tuženog za nastalu štetu.

Tuženi je kao dokaz priložio Polisu Sarajevo osiguranja broj: ... od 19.03.2019. godine na osnovu koje je zaključeno kolektivno osiguranje od posljedica nesretnog slučaja te kombinovano osiguranje radnika pri obavljanju i izvan obavljanja redovnog zanimanja sa rizikom smrti usljed bolesti za svoje uposlenike, na koji način je nastojao dokazati da je ispunio svoju obavezu u odnosu na tužiteljicu, odnosno da je zaštitio svoje uposlenike od eventualnog nastanka štete. Međutim, uzimajući u obzir okolnosti konkretnog štetnog događaja, isti ne predstavlja osigurani slučaj jer se radi o šteti usljed povrede na radu, a ne bolesti i tužiteljica ima pravo na naknadu štete po oba osnova, odnosno pravo posebnom tužbom tražiti naknadu štete od tuženog. Tuženi dalje tvrdi da je prilikom ispitivanja tužiteljice kao parnične stranke utvrđeno da je tužiteljici nadležna komisija za ocjenjivanje radne sposobnosti utvrdila II kategoriju invalidnosti gdje je kao uzrok invalidnosti navedena bolest, a ne povreda, što je tačno i što zaista proizilazi iz iskaza tužiteljice. Međutim, tuženi pogrešno interpretira ove navode, jer se navedena ocjena radne sposobnosti tužiteljice desila prije predmetnog štetnog događaja, gdje je tužiteljica zbog bolesti ... dobila II kategoriju invalidnosti, zbog čega je i premještena na radno mjesto kompletatora na kojem se desio štetni događaj. Sud je paušalnim našao i navode tuženog da je preduzeo sve mjere zaštite na radu jer to proizilazi iz iskaza svjedoka u krivičnom postupku kao i u parničnom postupku, prije svega iz razloga što su tužiteljica i saslušani svjedok F.K. svjedočili sasvim suprotno od shvatanja tuženog, kako je to prethodno već obazloženo, odnosno sud je poklonio povjerenje iskazima tužiteljice i svjedoka F.K. da predmetne prostorije uopšte nisu bile adekvatno obezbjeđene, jer se ne može smatrati adekvatnim obezbjeđenjem to što je na tako veliki prostor raspoređen samo jedan zaštitar. Sem toga, nije jasno o kakvoj adekvatnoj primjeni mjera zaštite se može govoriti u situaciji kada stranka može da uđe u službene prostorije noseći čekić kako se to desilo u predmetnom slučaju, a da na ulazu nema nikakvih provjera u smislu aparata za detektovanje metala, pa ni fizičke zaštite.

Neuvjerljivim se čini i nastojanje tuženog da prikaže da hodnik na kojem se desio predmetni nesretni događaj ne pripada tuženom, te sud nije ni prihvatio nastojanje tuženog da se kroz ove navode izuzme od odgovornosti. Ovo sve u situaciji kada su i saslušani svjedok F.K. izjasnio da se tužiteljica u momentu štetnog događaja nalazila u prizemlju zgrade gdje se nalaze tri kancelarije FZ PIO i kancelarije FZO, a i saslušana tužiteljica se izjasnila da predmetni hodnik i sve druge kolegice koje rade sa njom koriste da bi došle do svojih kancelarija jer nema drugog načina, a koriste ga i stranke koje dolaze do njih a vezano za svoje zahtjeve te stranke koje ide u ZZO dolaze preko ovog hodnika samo ako pogriješe pa ih preusmjere da izađu van zgrade i uđu desno gdje se vrši ovjera. Uvjerenje da prostor-hodnik gdje se desio napad pripada tuženom, sud je stekao i na osnovu iskaza tužiteljice, a koji nije protivan ostalim dokazima, u dijelu gdje se izjasnila da taj hodnik čisti čistačica tuženog i do željeznih vrata gdje se ide na sprat do kancelarija direktora, da ga nikada ne čisti čistačica ZZO, jer uvijek iz ZZO kažu da je to prostor tuženog te je i krv koja je ostala iza tužiteljice nakon napada čistila čistačica tuženog.

Događaj koji se desio se u smislu odgovornosti tuženog mora se posmatrati i u odnosu na činjenicu da je tužiteljica lice koje ju je napalo poznavala od ranije, jer je imala još jednom prije konflikt s njim kada je došao i pitao šta mu treba za penziju,

a kada je tužiteljica pokušala da mu objasni da mu je potrebna dodatna dokumentacija jer je u radnoj knjižici vidjela dva pečata B. što je značilo da je riječ o konvenciji, rekao je „*jebem ti balijsku majku, jel ti smeta B. i na pečatu*“, a tužiteljica mu je tada rekla da ako joj ne vjeruje da može pitati preostale druge kolegice, a što se desilo 2013. godine, i tada je tužiteljica ustala i krenula da zove osiguranje iz Fitoba a Đ.V. ju je udario u glavu bokserom od čega se onesvjestila pa je došlo osiguranje i i policija ali ni nakon svega toga nije obezbjeđeno još uposlenika firme osiguranja da bi se objekat osigurao, pa je i 2019. došao ponovo Đ.V., i jasno tražio tužiteljicu, pri čemu nije znao tačno ime, ali kada mu je pojasnila da je ona J., a da nema J., izvršio napad na nju, što sud posmatra i kao vid osvete za raniji incident i dešavanja. Sve ukazuje i da je predmetni nesrećni događaj iz 2019. povezan i sa događajem iz 2013. a oba su se desila dok je tužiteljica bila na svom radnom mjestu, i obavljala poslove istog, odnosno u drugom slučaju koristila kraću pauzu.

Uzimajući u obzir sve okolnosti predmetnog napada te izjave svjedoka i tužiteljice u pogledu ponašanja stranaka, samu prirodu posla koji tužiteljica obavlja na radnom mjestu i činjenicu da u djelatnosti kojom se bavi tuženi dolazi ogroman broj stranaka koji traže svoja prava, pri čemu su često ljuti i frustrirani ličnim razlozima, sud je stava da se djelatnost kojom se tuženi bavi u ovom slučaju ima smatrati opasnom djelatnošću, a za štetu izazvanu opasnom djelatnošću, odgovornost se zasniva na stvorenom riziku a ne na krivnji, pa da bi oštećenik ostvario pravo na naknadu štete dovoljno je da dokaže da je pretrpio štetu i da ona potiče od opasne djelatnosti.

No, sve i da se odgovara po principu krivnje i tada postoji odgovornost tuženog koji nije obezbjedio adekvatnu zaštitu na radu u smislu zaštite nekontrolisanog ulaska stranaka i sprečavanja da unose bilo kakva opasna oruđa i oružja u prostorije gdje se nalaze uposlenici, pa je sud i po ovom kriteriju našao odgovornim tuženog za nastalu štetu tužiteljici, a u skladu sa prethodno citiranim odredbama ZOO.

Kako bi se utvrdile posljedice koje su nastale po tužiteljicu, odnosno prouzrokovana šteta, provedeno je vještačenje po vještacima ortopedu Murisu Tanoviću i neuropsihijatru Kasimu Brigiću.

Iz nalaza i mišljenja vještaka ortopeda Murisa Tanovića sud je nesporno utvrdio da je tužiteljica kritičnog događaja pretrpjela teške povrede koje je sud prethodno opisano te da njeno ozljeđivanje ima obilježje teške tjelesne ozljede a koje je dovelo do nastanka trajnih štetnih posljedica i postojanja trajnog umanjenja životne aktivnosti od 25% koji procenat se odnosi isključivo na zaostale posljedice povrede, a ne na oboljenja tužiteljice koja ima nevezano za povrede. Kao posledicu istih tužiteljica je osjećala boli jakog intenziteta u trajanju od 6 dana, srednjeg intenziteta u trajanju od 50 dana i slabog intenziteta u trajanju od 150 dana, te je ozljeđivanje tužiteljice dovelo do postojanja naruženosti u srednjem stepenu ponekad uočljivog trećima, iz razloga zaostalog ožiljka koji se nalazi na potiljačnom dijelu glave te zaostalog deformiteta III prsta lijeve šake. Sud je u cijelosti prihvatio nalaz i mišljenje vještaka ortopeda Tanović Murisa, nalazeći isti iscrpnim, jasnim i datim u skladu sa pravilima struke, imajući u vidu da ni punomoćnici parničnih stranaka nisu imali nikakvih primjedbi.

Vještačenjem po vještaku neuropsihijatru, čiji nalaz i mišljenje je u skladu i sa ostalim provedenim dokazima, za ovaj sud je nesporno utvrđeno, a što je bilo očito i kod saslušanja tužiteljice, da je tužiteljica u štetnom događaju doživjela akutnu reakciju na težak stres i da se kod iste javio poremećaj prilagodbe, a navedeni događaj je doveo do trajnih emocionalnih poremećaja tužiteljice u vidu PTSP-a i depresivnog poremećaja koje trajne duševne smetnje su uslovile i umanjenje životne aktivnosti kod tužiteljice od 12% a koje umanjenje je odvojeno od umanjenja životne aktivnosti koju je utvrdio vještak ortoped, budući da je vještak ortoped svoje izjašnjenje o umanjenju životne aktivnosti dao u odnosu na nastale tjelesne povrede a vještak neuropsihijatar u odnosu na zaostale psihičke posljedice kod tužiteljice. Vještačenjem je nesporno utvrđeno i da su psihičke smetnje sa strahom jakog

intenziteta kod tužiteljice trajale 7 dana, strah sa duševnim smetnjama srednjeg intenziteta je trajao narednih dva mjeseca odnosno 60 dan, dok je strah sa duševnim smetnjama slabijeg intenziteta trajao narednih 5 mjeseci, odnosno 150 dana. Sud je u cijelosti prihvatio nalaz i mišljenje vještaka neuropsihijatra nalazeći isti potpunim, jasnim i datim u skladu sa pravilima struke, imajući pri tome u vidu i da je vještak dao potpune, jasne i argumentovane odgovore na pitanja punomoćnika stranaka, zbog čega sud smatra paušalnim prigovaranje punomoćnika tuženog na isti.

Kako svako tjelesno oštećenje i bol posljedično uzrokuju i psihičke tegobe, to je sud sabiranjem procenata o kojima su se vještaci izjasnili, utvrdio ukupni procenat umanjnja životne aktivnosti u iznosu od 37%, s napomenom da nije vršeno preklapanje navedenih procenata već su isti uzeti kao pojedinačno utvrđeni.

Polazeći od težine povrede, težine i prirode trajnih posljedica, utvrđenog ukupnog umanjnja životne aktivnosti od 37%, o čemu su se izjasnili vještaci ortoped i neuropsihijatar, uzimajući u obzir sve okolnosti od značaja za veličinu tegoba kojima je tužiteljica opterećena u svojim uslovima života i rada, sud primjenom Orjentacionih kriterija Vrhovnog suda FBiH i iznosa za utvrđivanje visine pravične novčane naknade nematerijalne štete, nalazi da tužiteljici, u smislu odredbe člana 200. ZOO, pripada pravična novčana naknada za duševne bolove zbog umanjnja životne aktivnosti u iznosu od 22.200,00 KM. Dakle, prilikom odmjeravanja pravične novčane naknade za ovaj oblik nematerijalne štete, sud je uzeo u obzir ne samo ukupni procenat umanjnja životne aktivnosti tužiteljice, nego i u iskazima vještaka ortopeda opisane posljedice povrede zbog kojih je normalna aktivnost tužiteljice otežana, i sve druge naprijed navedene kriterije. Međutim, kako je tužiteljica preciziranim tužbenim zahtjevom tražila za ovaj vid štete isplatu iznosa od 19.700,00 KM, to je sud tužiteljici dosudio traženi novčani iznos shodno odredbi člana 2. ZPP.

Polazeći od opisanog intenziteta i trajanja fizičkih bolova, i imajući u vidu nelagodnosti koje je tužiteljica trpila a koje su detaljno opisane u nalazu i mišljenju vještaka ortopeda, sud nalazi da tužiteljici za pretrpljene fizičke bolove pripada pravična naknada u iznosu od 3.920,00 KM, koji iznos joj je i dosudio u skladu sa preciziranim tužbenim zahtjevom.

Polazeći od opisanog intenziteta i trajanja pretrpljenog straha kod tužiteljice, posebno imajući u vidu način i okolnosti povređivanja tužiteljice, postupke liječenja i strah uvjetovan tim okolnostima, sud nalazi da tužiteljici za pretrpljeni strah pripada pravična naknada u iznosu od 2.970,00 KM, koji iznos joj je i dosudio u skladu sa preciziranim tužbenim zahtjevom.

Imajući u vidu da kod tužiteljice postoji naruženost srednjeg stepena, ponekad uočljivo trećima, opisana u nalazu i mišljenju vještaka ortopeda Tanović Murisa, sud nalazi da tužiteljici za ovaj vid štete pripada pravična novčana naknada u iznosu od 3.000,00 KM, koji iznos joj je sud i dosudio u skladu sa preciziranim tužbenim zahtjevom.

Prilikom odmjeravanja visine novčane naknade za ove vidove nematerijalne štete, sud je imao u vidu okolnosti konkretnog slučaja, način povređivanja i težinu povrede, starosnu dob tužiteljice – rođena je 1966. godine, značaj povrijeđenog dobra te pojavne oblike kroz koje se smanjenje životne aktivnosti svakodnevno očituje, teškoće i tegobe koje tužiteljica osjeća, kako to slijedi iz nalaza i mišljenja vještaka, i cilj kome služi naknada nematerijalne štete, kao i Orjentacione kriterije.

Sud je tužiteljici dosudio tražene novčane iznose naknade za duševne bolove zbog umanjnja životne aktivnosti, za pretrpljene fizičke bolove, za pretrpljeni strah i duševne bolove zbog naruženosti shodno odredbi člana 2. ZPP-a, krećući se u okviru preciziranog tužbenog zahtjeva.

Tužiteljica je potraživala i naknadu materijalne štete u vidu tuđe pomoći i njege koja joj je bila potrebna u vrijeme nepokretnosti zbog povreda te troškove kupovine lijekova.

Međutim, tuženi je tokom postupka istakao prigovor nepostojanja stvarne nadležnosti suda za rješavanje o pravu na tuđu njegu i pomoć obzirom da se isto rješava u upravnom postupku pred Centrom za socijalni rad. Sud je prigovor nepostojanja stvarne nadležnosti suda za odlučivanje o pravu na tuđu njegu i pomoć cijenio kao neosnovan, jer se ne radi o pravu na naknadu za tuđu njegu i pomoć na koju lica sa invaliditetom ostvaruju pravo u smislu odredaba Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom FBiH (Sl. novine FBiH 26/99, 54/04, 39/06, 14/09, 7/2014, 45/16 i 40/18) nego o jednokratnoj naknadi zbog potrebe za tuđom njegom i pomoći a koja potreba je nastala kao direktna posljedica štetnog događaja, odnosno povrijeđivanja tužiteljice, za čije odlučivanje postoji stvarna nadležnost ovog suda shodno odredbi člana 27. ZPP-a i člana 27. stav 2. tačka a) Zakona o sudovima Federacije Bosne i Hercegovine ("Sl. novine FBiH", br. 38/2005, 22/2006, 63/2010, 72/2010 - ispr., 7/2013, 52/2014 i 85/2021), pa je samim tim, ovaj sud nadležan da odlučuje i o tom zahtjevu tužiteljice. Tuženi svoj prigovor nepostojanja stvarne nadležnosti suda zasniva na činjenici da je tužiteljica u prošlosti podnosila zahtjev za tuđu njegu i pomoć Centru za socijalni rad Tuzla a zbog svoje bolesti ... , koja je utvrđena kao uzrok njene invalidnosti nakon ocjene radne sposobnosti. S obzirom da se u konkretnom slučaju ne radi o potrebi za tuđom njegom i pomoći usljed bolesti, već je riječ o potrebi koja je nastala usljed povrede na radu, to postoji nadležnost suda za rješavanje ovog zahtjeva tužiteljice. Shodno istaknutom prigovoru, tuženi se protivio i izvođenju dokaza vještačenjem po vještaku ortopedu, ali je sud prigovore punomoćnika tuženog na nalaz i mišljenje vještaka ortopeda također našao neosnovanim. Vještak ortoped je u svom nalazu i mišljenju utvrdio da je kod tužiteljice zaista postojala potreba za tuđom njegom i pomoći nakon izlaska iz bolnice i to od 28.11.2019. godine pa do 30.12.2019. godine kada joj je odstranjena gipsana mobilizacija sa obje šake. Vještak je mišljenja da je tuđa njega i pomoć bila potrebna 6 sati dnevno i ogledala se u potrebi pomoći pri obavljanju svakodnevnice lične higijene, pomoći pri ishrani, oblačenju, svlačenju, kupanju, pomoći kod pripremanja hrane, pomoći u kućnim poslovima, kupovini svakodnevnih potrepština, pri odvođenju na kontrolne preglede a istu su mogli pružati i članovi domaćinstva, te nije bilo potrebe za stručnom medicinskom pomoći. Kako bi se utvrdila visina naknade za tuđu pomoć i njegu koja je tužiteljici bila potrebna, provedeno je vještačenje po vještaku ekonomske struke Aidi Jusufović, koja je u svom nalazu i mišljenju od 09.05.2022. godine zaključila da naknada za nestručnu njegu i pomoć u period od 28.11.2019. godine do 30.12.2019. godine iznosi 443,50 KM, shodno najnižoj satnici u iznosu od 2,31 KM, koja je propisana Općim kolektivnim ugovorom. Sud je nalaz i mišljenje vještaka u potpunosti prihvatio kao tačnog i izrađenog na osnovu objektivnih činjenica.

Imajući u vidu navedeno, sud je tužiteljici shodno nalazu i mišljenju vještaka ekonomske struke te na osnovu člana 195. stav 1. ZOO, na ime tuđe pomoći i njege dosudio iznos od 443,50 KM. Za dosuđenje naknade štete nastale zbog trajno povećanih potreba prouzrokovanim posljedicama nanesene tjelesne povrede, dovoljno je utvrđenje neophodnosti tuđe njege, a oštećena ima pravo na naknadu štete za tuđu njegu i pomoć i onda kada joj je ta pomoć pružena besplatno od strane članova njene porodice. Naknada se određuje prema visini izdataka potrebnih za obezbjeđenje takve njege, a visinu vrijednosti sata tuđe pomoći i njege sud utvrđuje u egzaktnom brojčanom iznosu, s tim da ista ne predstavlja načelo, već sud u svakom konkretnom slučaju spram svih činjenica, utvrđuje koliko iznosi vrijednost sata tuđe pomoći i njege, što je u konkretnom slučaju utvrđeno provedenim ekonomskim vještačenjem.

U pogledu troškova kupovine lijekova su tokom postupka kao dokazi provedeni fiskalni računi BF: 106792 od 09.02.2021. godine na iznos od 212,40 KM, BF: 109297 od 15.03.2021. godine na iznos od 220,70 KM, i račun BF: 71263 od 05.03.2021. godine na iznos od 28,20 KM, što ukupno iznosi 461,30 KM. Tužiteljica je preciziranim tužbenim zahtjevom za ovaj vid štete potraživala iznos od 3.180,00 KM. Međutim, sud navedeni iznos nalazi neosnovanim, te na osnovu provedenih dokaza-fiskalnih računa, za ovaj vid materijalne štete nalazi osnovanim iznos od 461,30 KM, pa je sud na osnovu odredbe člana 195. stav 1. ZOO-a, kojom je propisano da ko drugom nanese tjelesnu povredu ili mu naruši zdravlje, dužan je naknaditi mu troškove oko liječenja ili druge potrebne troškove u vezi s tim, tužiteljici dosudio navedeni iznos. Tužiteljica je dostavila i dokaz da je platila 10 KM na ide dostave dokumentacije no kako je tužbeni zahtjev u ovom dijelu precizirala kao trošak kupovine lijekova, sud nije istoj dosudio iznos od 10,00 KM po ovom uplatnici iako je nesporno da je navedeni iznos plaćen, ali nije potraživan kao poseban materijalni trošak.

Slijedom svega navedenog, kako sud odgovornost tuženog nalazi u odredbama člana 173. i 174. ZOO-a, a zatim i u odredbama člana 154. stav 2. ZOO sve u vezi sa članom 93. Zakona o radu FBiH sud je obavezao tuženog, kao odgovornog za štetu koju je tužiteljica pretrpila uslijed povrede na radu, da tužiteljici na ime naknade nematerijalne i materijalne štete, isplati iznose kao u izreci presude.

Na dosuđene iznose novčane naknade, sud je tužiteljici dosudio i zakonsku zateznu kamatu počev od 18.02.2021. godine, kao dana podnošenja tužbe pa do konačne isplate, a shodno odredbi člana 277. stav 1. ZOO-a u vezi sa odredbom člana 186. ZOO-a. Na pravičnu novčanu naknadu nematerijalne štete zatezna kamata teče od dana podnošenja tužbe - zaključak Građanskog odjeljenja Vrhovnog suda Federacije BiH od 09.04.2003. godine, objavljen u Biltenu broj 02/03.14 i broj 01/05-17.

Odluku o troškovima sud je donio na osnovu odredaba člana 386. i člana 396. Zakona o parničnom postupku F BiH (Sl. novine F BiH br. 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15), te člana 12 i 13 Tarife o nagradama i naknadi za rad troškova advokata FBiH (Sl. novine FBiH 22/04 i 24/04).

Tužiteljica potražuje troškove postupka i to: za sastav tužbe i zastupanje na pripremnom ročištu i ročištu za glavnu raspravu iznose od po 720,00 KM, za zastupanje na nastavcima glavne rasprave od 05.07.2022. godine i 18.07.2022. godine iznose od po 360,00 KM, za vještačenja ukupan iznos od 550,00 KM, za odsustvo iz kancelarije za vrijeme putovanja (4h odsustva, za 3 dolaska u Tuzlu) iznos od 240,00 KM, za upotrebu vlastitog automobila (relacija Živinice-Tuzla-Živinice 30km x 4 dolaska = 120KM, 120KM x 3,5 x 35% = 147KM), sudske takse na tužbu i presudu po odluci suda.

Kako je tužiteljica u sporu uspjela sa 100% imajući u vidu prvobitno potraživani iznos I vsp. te dosuđeni iznos, to joj je sud dosudio na ime sastava tužbe i zastupanja na pripremnom ročištu i ročištu za glavnu raspravu iznose od po 720,00 KM, za zastupanje na nastavcima glavne rasprave od 05.07.2022. godine i 18.07.2022. godine iznose od po 360,00 KM, za vještačenja ukupan iznos od 550,00 KM, te za sudske taksu na tužbu i presudu iznose od po 300,00 KM. Dakle, sud je smatrao osnovanim troškove postupka do iznosa od 4.030,00 KM.

Sud je smatrao neosnovanim zahtjev za troškove na ime odsustva iz kancelarije za vrijeme putovanja u iznosu od 240,00 KM kao i troškove upotrebe vlastitog automobila u iznosu od 147,00 KM. Ovo iz razloga što je po ocjeni ovog suda izbor advokata u postupcima odlučivanja o građanskim pravima i obavezama pred sudom lični izbor stranke, pa stranka, u slučaju kada za zastupanje ovlasti advokata čija je kancelarija van sjedišta suda, u pravilu ima obavezu sama snositi troškove koji su njenom punomoćniku zbog toga prouzrokovani, dok je tužiteljica angažovala advokata iz drugog grada čak i u odnosu na njeno prebivalište kao i na sjedište suda. Dakle, sud cijeni da ti troškovi nisu nužni u smislu odredbe člana 387. stav 1. ZPP-

a, pa da je suprotna strana dužna da ih snosi, budući da je tužiteljica mogla angažovati kvalifikovanog punomoćnika za zastupanje sa područja sjedišta suda (tako Odluka Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj Ap-2757/06 od 14.10.2008. godine kao i odluka istog suda broj AP 1919/20).

Sud je tužiteljici na dosuđen iznos troškova postupka dosudio i zakonsku zateznu kamatu. Odluku o kamatama sud je donio u skladu sa članom 28. stav 2. Zakona o izvršnom postupku FBiH (Službene novine Federacije BiH", br. 32/2003, 52/2003 - ispr., 33/2006, 39/2006 - ispravka, 39/2009, 35/2012 i 46/2016 i "Službeni glasnik BiH", br. 42/2018) i dosudio kamatu na troškove parničnog postupka od dana 05.08.2022. godine kao dana donošenja presude pa do konačne isplate.

Tuženi potražuje troškove sudske takse na odgovor na tužbu u iznosu od 150,00 KM. Kako je tužiteljica u sporu uspjela sa 100%, to je sud odbio tuženog sa zahtjevom za naknadu troškova postupka.

**Sudija
Šejla Ćatić**

POUKA:

Protiv ove presude stranke mogu izjaviti žalbu u roku od 30 dana. Rok za žalbu počinje teći prvog narednog dana nakon donošenja presude za tuženog, a za tužiteljicu prvog narednog dana nakon prijema presude. Žalba se podnosi Kantonalnom sudu u Tuzli a putem ovog suda, u dovoljnom broju primjeraka za stranke i Sud.